

TORONTÁL

A BÁNSÁG MAGYAR POLITIKAI NAPILAPJA

KEDD, 1929 NOVEMBER 5

FELELŐS SZERKESZTŐ: Dr. MARA JENŐ

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda: Veliki
Beckerek, Obiliteva ucca 1. Telefon: 281 és 21

58. ÉVFOLYAM, 254. SZÁM

Előfizetési árak: évente 300, félfévre 150, negyed-
évre 75, havonta 25 dinár. Megjelenik délelőtti.

Beográdból jelenti az Avala: Ötelsége a király tegnap Topoláról visszaérkezett a fővárosba.

Szófiából jelentik: Szombaton délután temették el nagy részvét mellett és óriási külső pompával Radoszlávov volt miniszterének holttestét, aki a múlt héten Berlinben halt meg az emigrációban, ahol ugyan amnesztiát kapott, de már nem tudta ennek nagy betegsége miatt, hasznát venni. Radoszlávov koporsójára Ferdinánd volt bolgár cár és Hindenburg is küldtek koszorut.

Beográdból jelentik: A munkáskamarában tegnap Louis De Brucker, a belga szocialisták főszervezője előadást tartott az általános világbeke eszméjének a megvalósulásáról. A jelenlegi uton kétségtelen jó uton halad az emberiség a cél elérésére — mondotta — a feltámadó nehézségek csak átmenetiek, amelyeket le fogunk küzdeni.

Rómából jelentik: Impozáns ünnepek keretében ülték meg tegnap a győzelmi nap tizenegyedik fordulóját. Az ünnepi beszédet óriási sikerrel, Mussolini mondotta.

Beográdból jelentik: Tegnap a cipészszakmabeliek kongresszust tartottak, amelyen határozati javaslatban kérték a kormányt, hogy pusztulásnak indult iparuk megvédésére a behozatali kontingenst állapítsák meg, azonkívül a kész cipők vámtarifáját száz százalékkal emeljék.

Beográdból jelenti az Avala: A bolgár sajtó azon szenzációs állításával szemben, amelyek szerint, Jugoszláv részről támogatnák Uzunov és más hasonló bandák betöréseit bolgár területre, azon helyzetben vagyunk, hogy ezeket a híreket, mint minden alapot nélkülözőket, a legérélyesebben megcáfoljuk.

Rudabányáról jelentik: Tegnap az iparvasút 120 méter hosszú alagútjában a vonat halálra gázolta Káposztás István munkást.

SPORT HIREK

Beograd. BSK—Graficsár 6:0 (1:0). Soko—Jedinstvo 2:2 (1:0). Obilite—BUSK 3:1 (1:1).

Budapest. Ujpest—Szlávia 5:1 (1:1). Középeurópai kupamérkőzés. III. kerület—Kispest 5:1.

Prága. Spárta—Hungária 3:1. Szombathely. Sabaria—Terézváros 4:0.

Debrecen. Bocskay—Atilla 1:1. Kaposvár. Ferencváros—Somogy 1:1.

A Népszövetség főtitkára megérkezett Beográdba.

Beograd, nov. 4.

Sir Erik Drumond, a Népszövetség főtitkára tegnap délelőtti Rómából teljes kíséretével együtt Beográdba érkezett.

Az illusztris vendéget az állomás dr. Marinkovity Vója külügyminiszter és a külügyminisztérium teljes személyzete várta, ezeken kívül megjelent dr. Sumenkovity Ilija berlini követ is.

A vendégek üdvözlése után a királyi váróteremben bemutatották a főtitkárnak a fogadtatására megérkezett főtisztviselőket, majd elhajtottak a Szrpszki Kraljba, ahol a vendégek számára lefoglalták a szükséges lakosztályokat.

Délben Marinkovity külügyminiszter adott ebédet a vendégek tisztele-

tere, este pedig a testőrezred otthonában hetven terítéki bankett volt, amelyen a kormány tagjain kívül a külföldi diplomaták nagyrésze is megjelent.

Sir Erik Drumond hivatalos funkciói során ma délelőtti meg fogja látogatni a külügyminisztériumban dr. Marinkovity Vója külügyminisztert, majd fölkeresi Zsivkovity Petár tábornok miniszterelnököt és délelőtti kihallgatáson jelenik meg a királynál. Délután fél 5 órakor fogadja a sajtó képviselőit, akik előtt nyilatkozni fog utjáról, majd este az egyetem nagytermében előadást tart a népszövetség tíz éves munkásságáról.

A népszövetségi főtitkár ezek után fél 11 órakor éjjel már tovább utazik Szarajevó felé. (Avala.)

Szlovéniában tegnap Zidani Mostnál kisiklott a Szimplon.

Beograd, nov. 4.

Vasárnap délután Zágreb és Zidani Most közötti Reichenburg állomás kisiklott a Szimplon expressz.

A vonat, amely megállás nélkül halad át ezen a kis állomáson, surlta az elágazó sín párnáin nagyon közel álló tehervonatot. A katasztrófa következtében a Szimplon mozdony, szerkocsija és az étköző

kocsi kiugrott a sínekből és felborult. Kisiklott a tehervonat három kocsija is.

Emberéletben a katasztrófa alkalmából azonban nem esett kár. A vonat ezután Karlovácon át folytatta útját, amerre a többi nemzetközi vonatot is irányítják most, míg rendbe nem hozzák a pályát.

A Tardieu-kormány nem állhatja meg helyét még az év végéig sem — mondják maguk a párthivei.

Párizs, nov. 4.

Tegnap éjjel hivatalosan közölték a következő kormánylistát, amelynek azonban csak ideiglenes jellege van.

Miniszterelnök és belügy: Tardieu. Miniszterelnök-helyettes: Carnot (Marin-csoport).

Igazságügyminiszter: Hubert. Külügyminiszter: Briand.

Hadügyminiszter: Maginot. Kereskedelmi miniszter: Flandin (köztársasági szocialista).

Közmunkaügy: Forgeot (köztársasági szocialista).

Földmivélségügy: Dandurand.

Postaügy: Germain Martin (baloldali radikális).

Munkaügy: Loucheur (baloldali radikális).

Pénzügy: Cheron (demokrata unió).

Kincstári miniszter (új tárca): Pietri (baloldali republikánus).

Kereskedelmi miniszter: Rio (baloldali demokrata, vagy Mario Rouston (baloldali demokrata).

Tengerészet: Francois Poncet (Marin-csoport).

Ennek a tárcának jelöltje egyébként még Leygues is, úgy hogy en-

nek a tárcának a betöltése még bizonytalan.

Tardieu próbálkozását a jobboldal kitörő örömmel kísérte, míg a baloldali sajtó azt írja, hogy

a Tardieu-kormány neveltséges és reakciónárus és csütörtöki parlamenti bemutatkozója kiinduló pontja lesz egy újabb válságnak.

Az új kormány hétfőn és kedden minisztertanácsot tart, amelyen megvitatják a kormányprogramot, a mellyel a parlament elé lépnek.

Az új kormány ellen elsőnek valószínűleg a radikálisok veszik föl a harcot, erre enged következtetni a lapok hangja.

A Matin azt írja, hogy a Tardieu-kormány uralomra jutásával sikerült Briand terve, aki

a maga békepolitikájának megvédése érdekében buktatta meg a Daladier kormányalakítási kísérletét. Daladier ugyanis bizalmas viszonyban állott MacDonalddal, a kinek utolsó tárgyalásai Hoover elnökkel megalapozták egy angol-szász blokk megalakulását, amelynek felmondása együttműködés, ha kell Franciaország ellen is.

Ezzel szemben áll a Chamber-

lain — Briand-féle elgondolás: együttműködés Amerika ellen.

A Tardieu-kormány nagyon gyenge lábón áll, az kétségtelen és még Tardieu legvérmesebb hívei sem remélik, hogy a kabinet képes magát az év végéig tartani.

A beográdi német követ nagy pacifista beszéde halottak napján.

Beograd, nov. 4.

A katonai temetőben, mint minden esztendőben, tegnap is kegyeletes szívvel ülték meg a halottak napját. Az idő nagy feltűnést keltett, hogy a gyászbeszédet maga Köster német követ mondotta és ez alkalommal Strezemannról is mint a háboru halottjáról emlékezett meg.

Az elesettek és itt nyugvók — mondotta — kérdéseket intéznek hozzánk, amelyekre olyan nehéz megfelelni. Miért ők, miért nem mások nyugszanak itt ezen hantok alatt? Ki a vétkes ezért az apokaliptikus katasztrófiáért? Ki a bűnös: — egy ember, vagy az emberek összessége?

Alapos vizsgálat tárgyává tettük-e ezt a kérdést? Vaskos könyveket irtunk össze két-három ezer évvel ezelőtti események felfedése, tisztázása érdekében, de ami tizenegy évvel ezelőtti történet, azt bizonyos tekintetben még ma is sűrű homály, esetleg mesterséges homály borítja.

Ezeröttszáz napon és ezeröttszáz éjjelen át szakadatlanul döngött az ágyu, míg végre megszólalhattak a béke harangjai. Mindenki meg volt róla győződve, hogy új béke, új igazság fog bekövetkezni és egy csöndes, békülékeny Európa fog kialakulni.

Ezek előtt a sirok előtt azonban nem lehet frázisokat dobálni. Hanem szemébe kell nézni a meztelen igazságnak. Az igazi békéért ugyszólván semmisen történt.

A legjelentéktelenebb politikusnak is a békéről kell beszélnie és állandóan arról nyilatkoznia — de ha valaki kísérletet tesz egy komoly elhatározó lépésre a béke érdekében, a titkos ellenségek millióival találja magát szemben heves küzdelemre.

Ez a küzdelem örli meg az idegeket, pusztítja az embert — ez volt Strezemann sorsa is. Ő is a harctéren esett el — a béke harctéren.

El kell jönnie az új Európának — fejezte be beszédét Köster — a melyben a népek szabadságáért dolgoznak, hogy a meghalt milliók feleletet nyerjenek sok kérdésükre.

A beszéd után két pernyi csönddel hódoltak az elhunytak emlékének, majd megkoszorúzták a sírokat. Innen a görög keleti szerb temetőbe mentek, ahol Köster követ ugyan-csak koszorut helyezett el a hősök sírjára.

Negyvenkét becskerei házban negyvenhat halottja van a mértéktelenül élvezett alkoholnak.

Megalakult az antialkoholista egyesület.

Becskekerek, okt. 4.

Az antialkoholista egyesület vasárnap délelőtt fél 11 órakor tartotta alakuló közgyűlését a Szokol-házban nagyszámu érdeklődő jelenlétében. Zseberán Szteván nyitotta meg a kezdeményezők nevében a közgyűlést, ismertette a szesz italok elleni küzdelem célját és munkakörét és javaslatára Sztankovity Misát választották a közgyűlés ad-hoc elnökének, majd dr. Mátity Misa tartotta meg érdekes előadását, amelyben az alkoholnak a szervezetre gyakorolt káros hatásait ismertette és

a száraz Amerikát, mint az ideális állapotok országát festette le.

Milutyev Zsiva gyakorlati becskerei példák mutatta ki a szesz italok mértéktelen élvezetének romboló hatását és 20 éven át végzett megfigyelései alapján elmondotta, hogy

42 szomszédos becskerei házban 20 év alatt 46-an haltak meg ita-
los állapotban elkövetett öngyilkosság, gyilkosság, vagy alkohol-

élvezet következtében szerzett betegségek folytán.

Végül Iszakovity Vojislav dr. szólott az alkohol ellen és felemlítette, hogy most már a büntető törvényhozás is hadat üzent a szesznek, a mennyiben

az új büntető törvénykönyvben az iszakosságot már nem tekintik enyhítő körülménnynek.

A nagy tetszéssel fogadott felszólalások után elhatározták, hogy „Józanág” (Tresvenost) címet adnak az új egyesületnek és vezetőségét a következőképp alakítják meg: Tiszteletbeli elnök dr. Mátity Misa közköri háziorvos, elnök Rakocse-vity Márkó keresk. akadémiai tanár. Választmányi tagok: Tyuresin Radován, Zseberán Szteván, Milutyev Zsiva, Dragutinovity Mirkó, Sztirovity Borivoj, Bancsák Dezső és Adamovity Sztóján. Pótagok: Nikolity Sztanoje, Koszi Ferenc és Szimity Ljubica. Felügyelő-bizottsági tagok: Nikolity Emil, Zamurovity Arkadija és Szibinac Milán.

Holland halász kocogott végig facipőiben a vasárnapi korzón.

Egy hadifogságból hazatért családapát a hollandus hozta össze elveszettnek hitt leányával.

Becskekerek, nov. 4.

A vasárnap déli korzó napsugaras, színes forgatagában, a sok ünnepnap ruha egyvelegében a legnagyobb feltűnést egy hollandus halász keltezte, aki mintha csak képeslapból vágta volna ki fura alakját, olyan volt, mintha a napsütötte Németalföld egyik vizimalma mellékéről sodorta volna ide valamilyen bolondos kedvű forgószele. Csak a pipa hiányzott szája szögletéből, különben mindene megvolt, amit mi egy jólnevelt hollandus népviseletétől elvárunk. Lában hatalmas felfelé kunkorodó orru facipő, amellyel olyan lármát csinált a gumisarkos cipők forgatagában, mint egy kisebb szerű teherautó. Magas lábszárain fekete darócna drág, felsőtestén vörös ingeres kabát, rajta a halászatot jelképező aranygombokkal, fején magas kucsma a reményzöld szalagjaival. Facipőjére a gyöngébbek kedvéért nagy fekete betűkkel rápingálta: Hollandia.

Csakhamar megismerkedtünk fiatal hollandi utasunkkal, akiről természetesen kiderült — hogy világjáró és beutazta Európa legtöbb országát. Marinus Elste a neve és az olvasó tetszésére bizzuk, hogy melyiket fogadja el vezetéknevének. A Zuider tó környékéről való és a festői vidéket azért hagyta el, mert a tó egy részét lecsapolták, a halászok kenyereiket vették és állami támogatásra szorulnak. Fialember létére nem akarta megterhelni a kincstárt és inkább elhatározta, hogy világgá megy. Beutazza a festői holland népviseletben az egész világot és hazatérése után élményeiről könyvet ír. Hogy az ötlet nem volt rossz, azt igazolja a megtett sokezer kilométeres ut, amelynek tartama alatt levelezőlapok eladásából tartotta fenn magát.

Utja során rengeteg érdekes élménye volt, de a legromantikusabb eset

vele mégis Budapesten történt. A Dunaparton megszólította egy fiatal leány, akinek megtetszett a szinpopás holland viselete — és talán — ezt már mi mondjuk — vöröses-szöke haja — és megkérdezte, hogy valóban hollandus-e, mert őszintén szólva, attól tart, hogy valamilyen ötletes pesti jazz rejtőzik a facipők és a bugyogó mögött. Megnyugtatta a kislányt és elbeszélgetett vele Amsterdamban és a Németalföld sok más szépségeiről — miközben többen is csatlakoztak hozzájuk és hallgatták utielbeszéléseit. Beszédüközben regénybe illő élmény játszódtott le.

Hallgatói egyike felismerte leányismérésében a leányt.

Kiderült, hogy az illető tizenegy éve nem adott életjelt magáról, most tért vissza orosz hadifogságból, de családját már sehohsem találta. A hollandus hozta össze az elveszettnek hitt apát a leányával és ő szerzte vissza egy család boldogságát.

A bolgár politikusokat egyre-másra névtelen levelekben halállal fenyegetik.

Szofia, nov. 4.

Sztankov, a szobranje elnöke tegnap Klucsú című lapjában cikket íratott, amelyben rámutat a teljesen bizonytalanná vált belső rendre. Kijelenti, hogy a sok többi politikushoz hasonlóan ő is kap már napok óta olyan leveleket, amelyek halállal fenyegetik meg, ha félre nem áll a politikai életből. Sztankov erről informálta Lapcev miniszterelnököt.

Cankov lapja az „Utro” igen agresszíven foglalkozik ezzel a tényvel és megállapítja, hogy abban az esetben, ha a belügyi rend helyreállítására hamarosan nem történik a miniszterelnök részéről komoly lépés, úgy Cankov a kormányból kénytelen lesz kilépni.

Szenzációs eredménnyel végződtek a vasárnapi bajnoki mérkőzések.

ZsSK 5:2 arányban megverte az Obilityot. Schwäbische—Vojvodina 0:0.

Becskekerek, nov. 4.

A vasárnapi bajnoki mérkőzések szenzációs eredménnyel zárultak.

az Obility jelentős arányban ki-
kapott a ZsSK-tól.

a Schwäbische eldöntetlenül végzett a Vojvodinával, a Radnicski és a Borac pedig nagy gólarányú győzelmet aratott a Jedinsztvó, illetve az Orao felett.

Radnicski—Jedinsztvó 5:0 (1:0).
Bíró: Mojity I. A játék menete általában rendszertelen volt, de különösen feltűnt mindkét csapat csatársorának tehetetlensége. Krausz szerezte meg a Radnicski első gólját és még az első félidőben újabb gólt rúgott, de a bíró kénytelen Krausz offside miatt a gól elismerését megtagadni (1:0).

A második félidőben a Radnicski már szebb játékot mutatott és mindjárt a 2-ik percben Gaborov szép saroklövessel megszerezte a Radnicski második gólját. A 15-ik percben Kovács lött gólt és a 19-ik percben a Jedinsztvó ellen megítélt 11-est Mester értékesítette. A 43-ik percben Mester lefutásával és beadásával Szmederevac ötre szaporította a Radnicski góljait.

Borac—Orao 9:0 (4:0) Bíró: Podgradszki. Mint az eredmény is mutatja, a Borac tetszése szerinti arányban nyerte meg a mérkőzést és megérdemelten győzött.

A Zsak-pályán: Schwäbische—Vojvodina 0:0. Bíró: Grujin. Meglepő, hogy a Schwäbische a Vojvo-

dina ellen nem tudott eredményt elérni. Mentségére szolgál, hogy Merschbacher kapus, a csapat lelke, pénteki sebesülése folytán nem játszhatott. A Vojvodina a második félidőben 10 emberrel állt ki, miután

Vaderna kisebb sérüléssel elhagyta a pályát.

ZsSK—Obility 5:2 (1:1). Bíró: Brkity. Az első félidőben mindkét csapat egyenrangú ellenfélnek bizonyult. A 9-ik percben Markov (ZsSK) szerezte meg a vezetést és a gólt, az Obility — bár többször ki-nálkozott kedvező alkalom — csak a 40-ik percben tudta Jeremity révén kiegyenlíteni. A második félidőben az 5-ik percben Szigeti 16-os büntetőrúgásból és a 6-ik percben Tóth váratlanul gólt lőttek. A két egymásutáni gól teljesen felbontotta az Obility játékát, mindamellett azonban Néditynek mégis sikerült a 15-ik percben megszerezni az Obility második gólját. Turinszki (Obility) a 30-ik percben öngóllal 4-re szaporította a ZsSK góljait és az ötödiket Markov a 31-ik percben rúgta.

A ZsSK megérdemelten győzött. A csapatból különösen a bekkpár: Szigeti, Bozzai — Miljokovity a halvesorban, Tóth, Hadrian és Markov csatárok tűntek ki. Az Obility részéről Kolarov a csapat legjobb embere, Turinszki és Petrovity elfogadható játékot mutattak, míg a csatársor teljesen formán aluli volt, ami a szűk pályának tulajdonítható. M.

Eltépett elismervények miatt a vádlottak padján.

Csekklapok vagy ideiglenes nyugtákat semmisített meg a biztosítási igazgató?

Becskekerek, nov. 4.

Érdekes ügyet tárgyalt szombaton délelőtt a becskerei törvényszék büntetőtanácsa. A vádlott: Kozlovácsi Gyura, a Szlavija biztosítótársaság becskerei kirendeltségének volt vezetője, aki ellen az a vád, hogy egyik ügyfelének

eltépett a biztosítási járulék kiizetését igazoló elismervényét és ennek hiányában megtagadta a biztosítási összeg kiizetését.

Kozlovácsi Gyura a vád ismeretése után kijelentette, hogy nem érzi magát bűnösnek. Dankulov Vojinnak, a biztosított személynek, tízezer dináros életbiztosítása volt, de halála előtt kilenc hónapig

nem fizette a járulékokat

és így biztosítása érvényét veszítette. Dankulov halálát követő napokban Pavlovity Pávle kereskedő az üzletébe hívatta, bemutatta a kötvényt, az elismervényeket és tanácsát kérte, mit lehetne a kötvény alapján kapni.

— A kötvény mellé néhány ideiglenes elismervény volt mellékelve — folytatta vallomását Kozlovácsi — ezekről kijelenttem, hogy érvénytelenek, miután ezen összegeket már bevezettük a kötvénybe. Az érvényüket veszített ideiglenes elismervényeket eltéptem és közöltem Pavlovityval, hogy

a kötvényre pénzt nem kaphat,

miután a fél nem teljesítette a biztosító társasággal szemben vállalt kötelezettségeit. Pavlovity felajánlotta

az összeg megfizetését, amit a társaságtól behajtok — de én az ajánlatot visszautasítottam.

Pavlovity Pávle kereskedő volt az első fontosabb tanu, akít kihallgattak.

Nem emlékszik pontosan, hogy Kozlovácsi mit tépett el,

de nincs kizárva, hogy csak az ideiglenes elismervények voltak.

Latovljev Dusán és Levakov Danica, az elhalt örökösei szerint, Kozlovácsi nem az ideiglenes elismervényeket, hanem

csekk-beizetési lapok szelvényeit tépte el.

A bíróság több tanu kihallgatása után dr. Radoszav Szteván védő indítványára elnapolta a tárgyalást, elrendelte Mijatov Mija volt járatomityi főszolgabíró tanukénti kihallgatását és adatokat szerez be arra nézve, milyen csekkbefizetéseket eszközöltek a kritikus időben.

A Balfour deklaráció évfordulója Palesztinában csöndben folyt le.

Jeruzsálem, nov. 4.

Szombaton volt tizenhárom éves évfordulója a Balfonz deklarációnak, mely alkalomra igen heves tüntetésekre számítottak.

A nap azonban teljesen csöndben mulott el. Az arab házakon, üzleteken mindenütt fekete lobogókat alkalmaztak és csöndesen tüntettek a deklaráció ellen.

Volt főispán grádból jelen a király a gyedek osztó Baltity Vilko tartományi grádi tartom

Jubiláló köszkideszpoto ünnepet ült a banatszkié most volt h szentelték. szülőfaluja.

lakossága je sitette plébán kegyuraság nyug. jegyző rü plébános.

közégy bír kát, egy dis az ünnepele szönt meg.

után a tüzölt az iskolásgy és a Rózsai séretében a ünnepi misét a férfiak ün tet rendeztek ünneplő pléb

Az ügyved becskerei ü baton este k vacsorát re terén helyisá védi kar esal lent meg. A legjobb hang órákig mara

Egy tanító tanya-világ e rény vissza répnévelői m ka János tan bulók lelkiis lése mellett nája iöl, ho sges tanes hez való táz ményeket, a szinte játé több kiállit ban is rész gyűmölcsöl beállított t kialakított vasszal a kiállitáson vizrendsze vidékeken ből. Legutó ajánlott fel tanszert, a z amellyel j mereteket. asszony kil szönetet a t is elismerés találmányok szállási tar egy nagy ményt (ter ális gyűjter csej község tást. A köz tüle a leg dinár segéi Beretka J te nagyszal ját, amelye gén fejez Sztáribecse ni.

Volt főispánok kitiintetése. Beográdból jelenti az Avala: Ófelsége a király a Karagyorgye-csillag negyedik osztályával tüntette ki dr. Baltity Vilko nisi, azelőtt beográdi tartományi és Mátity Gyorgye beográdi tartományi főispánokat.

Jubiláló községi plébános. Banatszkideszpotovácraól jelentik: Kedves ünnepepült a napokban Kaip Vilmos banatszkideszpotováci plébános, most volt huszonöt éve, hogy pappá szentelték. Az évforduló alkalmából szülőfalujá, Banatszkideszpotovác lakossága lelkes ünneplésben részesítette plébánosát. A község, mint kegyuraság nevében Schág János nyug. jegyző köszöntötte a népszerű plébánost, majd Ávender József községi bíró átadta a község ajándékát, egy díszes aranyserleget, amit az ünnepelt meghatott hangon köszönt meg. A jubilé plébános ezután a tüzoltózenekar zenéje mellett, az iskolásgyermek, Mária-leányok és a Rózsafüzér egyesület tagjai kíséretében a templomba ment, ahol ünnepi misét szolgáltatott. Mise alatt a férfiak énekeltek. Este fáklyameneget rendeztek és szerenádokat adtak az ünneplő plébános tiszteletére.

Az ügyvédék társasvacsorája. A becskerekai ügyvédszövetség szombaton este kitünően sikerült társasvacsorát rendezett a Vojvodina szuterén helyiségében, amelyen az ügyvédi kar csaknem teljes számban jelent meg. A vacsora résztvevői a legjobb hangulatban a késő éjszakai órákig maradtak együtt.

Egy tanító sikere. Sztáribecsejen a tanya-világ egyik iskolájában szerény visszavonultságban, egyedül népnevelői munkásságának él Beretka János tanító, aki a kis szállási nebulók lelkiismeretes oktatása, nevelése mellett szabad idejét arra használja föl, hogy maga készíti a szükséges taneszközöket, a szemléltetéshez való tárgyakat és anyaggyűjteményeket, amelyekkel megkönnyíti, szinte játékká teszi a tanítást. Már több kiállításon feltűnt és jutalomban is részesült maggyűjteménye, gyümölcsökből, terményekből egybeállított térképei, gabonaszemekből kialakított országcimere stb. Tavasszal a vajdasági mezőgazdasági kiállításon Jugoszlávia hegy- és vízrendszerét állította össze egyes vidékeken divó termények magvaiból. Legutóbb a trónörökös részére ajánlott fel egy praktikus, kedves tanszert, az ugynevezett betűjátékot, amellyel játékszerűen nyújtja az ismereteket. Az ajándékért a Felséges asszony külön leiratban mondott köszönetet a tanítónak. A szakemberek is elismeréssel szólnak a praktikus találmányokról. Most a szorgalmas szállási tanító országos gyűjtéssel egy nagyobb számban maggyűjteményt tervez összeállítani. Muzeális gyűjteményhez kért Sztáribecsej községtől is segílyt és támogatást. A község belátó képviselőtestülete a legutóbbi közgyűlésén 3000 dinár segílyt utalványozott ki és Beretka János most már megkezdte nagyszabásúnak ígérkező munkáját, amelyet valószínűleg a tanév végén fejez be. Maggyűjteményét Sztáribecsejen fogja először kiállítani.

A cserkészegyesület elnökségének kiküldötte Becksereken. Vasárnap Becksereken idözött Jójity Milivoj, a cserkészegyesület elnökségének kiküldötte, aki a becskerekai egyesület működésének felülvizsgálására jött Beckserekre. Jójity itt idözése során tárgyalásokat folytatott arra nézve, hol tartsák meg az ideai kerületi cserkészversenyt és cserkészszaborgozást, délután pedig résztvett a polgári iskolában tartott szemlén. Jójity Milivoj ma folytatja körútját és felkeresi a kerületébe tartozó többi cserkészegyesületeket.

A noviszádi színház köruton. Noviszádon a színház ujjaépítése miatt szünetel a színház, de azért a noviszádi szerb nemzeti színházulal együttese nem tétlen, mert a társulat most vidéki körútján szolgálja a kulturát. Az őszi szezonban eleddig Zsabaljon és Csurogon működött szép eredménnyel és most Szrbobrában játszik a társulat. Mint sztáribecseji tudósítónk írja, Sztáribecsejre december hónapban jön az együttes és pedig teljes felkészültséggel. Vasziljevity Zsarkó szinígazgató a napokban Becsejen járt és a vezetőférfiakkal megállapodott a szezon idejében és a műsorában. Külön bizottság vette kezébe a bérletek gyűjtését, amely szép eredménnyel folyik, úgy hogy máris biztosítva van a kívánt napi bevétel 20 előadási napra. Ez alkalommal egy jubiléris előadást is terveznek, mert éppen 50 éve annak, hogy a noviszádi színház a mostani igazgató édesapja igazgatása alatt első előadásait tartotta Becsejen.

Tudja-e már,
hogy mindenki, aki a Radiowelt-re egy évre előfizet vagy előfizetést egy évre meghosszabbítja, **ingyen lámpát kap**
SD 4 (Audion) vagy XD 4 (végerősítő) tetszés szerint. Évi előfizetési díj 250 dinár és 10 dinár portó a jutalomért.

Ismeri-e már
Európa legjobb havi folyóiratát? Ha nem, úgy kérjen még ma mutatványszámot a „Funkmagazin”-ból.
Levelek kizárólag
Wiener Radioverlag G. M. B. H.
Wien, I., Pestalozziggasse 6. cím alá intézendők.

Sztáribecsej község a Vörös-Keresztnek. Sztáribecsejéről jelentik, hogy a község a Vörös-Kereszt Egyesületnek ez évben támogatásul ezer dinárt utalt ki pénztárából.

Dárday közgazdasági törvénytar, komplett kilenc kötet, eladó. Érdeklődni: **Lily Gyorgye** címovník, Pristina.

Harisnyák, szvetterek, pulloverek legolcsóbban **Maksim Stein** üzletében szerezhetők be (Turul-cipőüzlet mellett).

Fogolyszöktetésért a vádlottak padján. Kosztin Nikola 60 éves srzszkacrnjai községi őrt gondatlanságból okozott fogolyszöktetés miatt vont a becskerekai törvényszék büntetőtanácsa. A vádirat szerint, az utlevélnélküli határátlépés miatt elfogott Sztanuszov Dusánt és a feleségét az őr gondjaira bízták, Kosztin bezárta őket egy szobába, eltávozott és mire visszatért, a két fogoly az ablakon keresztül megszökött. Kosztin a tárgyaláson azzal védekezett, hogy a község házában nincs külön zárka és erre a célra egy közönséges szoba szolgál, amelynek ablakán nincs rácsozat. Ő gondosan bezárta az ajtót, a foglyok szökéséről tehát nem tehet. A bíróság Kosztin Nikolát büncselekmény hiányában felmentette.

A szerelem álma. (Sajtóbemutató az Orientben). Egy álomvilág-beli kis országban játszódik le ez a történet, amelyben szerelem, összeesküvés és forradalom viszik a főhöst a végkifejlés felé. A darabnak megvan minden előfeltétele ahhoz, hogy zenzációs sikere legyen nálunk is, mert Fred Niblo a Ben Hur világhírű film készítője rendezte. Eugene Scribe és Ernest Legouve ma is műsoron lévő: „Adrienne Lecouvreur” című világhírű darabjának a filmváltozata és végül a csodaszép és kiváló Joan Crawford, a rokonszenves Nils Asther és a Délygöngyökben feltűnt óriási sikert aratott Aileen Pruigle viszik a főszerepeket.

Felemelték a cukorrépa átvételi árát. Beográdból jelentik: A cukorrépatermelők és a gyárak között tegnap létrejött a megegyezés. Lederer György csókai nagybirtokos vezette ezeket a tárgyalásokat, amelyek végre eredményhez vezettek. A cukorgyárak ezen megegyezés szerint egy métermáza répaért négy kilogramm adózatlan kristálycukor ellenértékét fogják a termelőnek fizetni, az eddigi három kilogramm helyett.

Játék a kastélyban. (A becskerekai Szokol előadása.) A becskerekai Szokol műkedvelőgárdája szombaton este adta elő a Szokolánumban telt ház mellett Molnár Ferenc világsiker aratott Játék a kastélyban című darabját, amelyet dr. Heszlein József becskerekai újságíró és Szilajdsity Jován színész fordított le szerb nyelvre. A kitünő fordítás, gördülékeny stílusú darab mindvégig tettett a közönségnek, lelkesen megtapsolta a kitünő szereplőket és az elismerésből méltán rész illeti a kitünő fordítók is, mert nekik köszönhető, hogy a magyar szerző elmés alkotásával megismerkedhetett a szerb közönség. A darab egyetlen női szerepét Dugality Desza, a beográdi Nemzeti Színház elismert kvalitású művésznője alakította, a többi szereplők is kitünően megállották helyüket, de különösen Cvejanov (társzerző) és Szretykovity (szerző) nyújtottak művészi teljesítményt, bár a siker kivívásában kétségtelesen nagy része volt Petrovznak (titkár) Nedeljkovitynak (zeneszerző) és jó volt Milyev (lakáj) is. A gondos rendezés Bogdanovity munkája.

Lopott és meg akarta vesztegetni a rendőrt. Lakatos Vera kulai cigányasszony lopás kísérletével és megvesztegetéssel vádoltan állott szombaton délelőtt bíróság előtt mert 1927 január 11-ikén a becskerekai bégaparti állomáson kiemelte Mikátovity Vladimir pénztárcáját, de tettenérték, majd amikor a rendőr bekísérte, 200 dinárt adott át és kérte, hogy engedje szabadon. Lakatos Vera természetesen élénken tagadta a vádat. Nem nyult senki zsebébe, valakinek ellopták a pénztárcáját és mert a közelében látták, cigány volt a miatt, azonnal őt vádolták a lopással. Hallotta, hogy valamilyen „novac”-ról van szó és mert szerbül nem ért, abban a hitben, hogy a pénztét kéri, átadta a 200 dinárját. Zsupunzki Rada tanu ezzel szemben megerősítette a vádiratban ismertett tényállást. A bíróság Antonijevity Dusán dr. vezetőügyész vád- és dr. Várady Imre helyettese Zdelár Ljubomir védbeszéde után Lakatos Verát büncselekmény hiányában pénzübüntetésre ítélte.

Komótipők már 35—45—55 dináros áron Vilim Herzfeldnél.

Az **En Ujságom** 6—10 éves gyermekek képes irodalmi lapja, szerkeszti Gaál Mózes. Szébbnél-szebb elbeszélések, versek, mesék, tréfák, rejtvények és a szerkesztői üzenetek tarkítják a lapot. Megjelenik minden héten. Előfizetési ára negyedévre 25 dinár. Az **En Ujságom** előfizetői 15 dinár kedvezményes áron szerezhetik meg Az **En Ujságom** Könyvei című regénysorozatot. Együttes előfizetési ára negyedévre 40 dinár. Mutatványszámot kívánatra ingyen küld a kiadóhivatal, Budapest, VI. Andrassy ut 16. (96)

Foszlik a csodák fátyla a tildi „Jézus-látás” körül.

A saját apja leplezte le a legújabb felbukkant csodalátó gyermeket.

Egy év előtt tört ki a zsitivölgyi Tild községben az a tömegszuggeszció, amely fokozatosan magával ragadta az egész messze környéket, úgy hogy egész járvány lett belőle. A tildi „csoda”-ban az a csoda, hogy az emberek csodalatos kitartással ragaszkodnak a rögeszméhez, amelyeket iskolásgyermek és egy lázálomból ébredt asszony hiesztelése formált ki lelkükben. Egy év előtt még csak a kilencéves Petrovics Matild, a községi bába lánya látta a vadkörtefa lombjai között neki „megjelenő” Szűz Máriát, később azután a bognár fia, Vizi István is megirigyelte a szentekkel társalgó leánykára sőtő dicsőséget, mire ő is Jézus-látóvá lett. De van már harmadik társuk és egy 11 éves leány: névszerint Borbély Erzsébet, most már ő is látja a kis Jézust.

Borbély Erzsikéről azonban most a saját papája rántja le a leplet. Tanuk előtt jelentette ki az apja: Borbély András, hogy a tildi „csodák” csak a pénz miatt történek.

Borbély András ugyanis elhagyta a felesége, aki Erzsébet leányával a mult hónapban Tilden telepedett le. Elmondja Borbély András, hogy leánya azért hirdeti, hogy látja a Jézust, mert ezért a látogatóktól pénzt kap s így dolog nélkül megél a felesége.

Kétségtelen, hogy Borbélyból a bosszu hozta ki ezt a vallomást, de ennek mégis megvan az a nagy jelentősége, hogy valószínű, másrészt pedig magából a népből lobbant ki már végre az első szó a tildi valószínűtlen csodák ellen s így végre talán lassanként kialszik a fanatikus, balga hit a népben a látomások iránt, amely nem szolgál más célt s nincs is más alapja minthogy néhány élelmes ember a jámbor hívők vallási hiszékenységét aprópénzre váltja fel.

Општ. Поглаварство Бан. Двор. Број 2492/1929. 1770

Оглас.

На основу решења општинског представништва општине Ванатски Двор, број 2492/1929. скуп., ово поглаварство продаће на усменој јавној лицитацији 2 за прилод неспособна бика дана 4. новембра о. г. после подне у 2 сати.

Банатски Двор, 29. октобра 1929. Општ. Поглаварство.

ORIENT BIOSKOP

Jön! Jön! Jön! Hétfőn, nov. 4-én 5, 7 és 9 órákor
Olga Csehova. Világszenzáció!
 Jön! Jön! Jön! Kedden, nov. 5-én 5, 7 és 9 órákor
Szerelem álma. Világszenzáció!
 Wrangel generális temetése.
 Szerelm, összeesküvés, forradalom 6 felvonásban.
 Főszereplők: Joan Crawford, Nils Asther. — Rendezte: Fred Nibolo, a Ben Hur-film rendezője.

Cukrászda! Megnyilt nov. 1-én
Hideg és meleg Büffé!
 V. Bečkerekben Brigadira Ristića u. 4. szám alatt (dr. Heinerman-féle házban).
 Mindenkor friss sütemények, bonbonok, teasütemény, gesztenyepüré stb.
 Reggeli: Kávé vagy tea süteménnyel, havi 100 dinár.
 Hideg és meleg ételek!
 1764
 Ebéd abonoma havi 300 Din

Utas-forgalmunk

nagymérvű emelkedése elveink helyességét igazolta. Elvünk olcsón a legjobbat nyújtani! E lap előfizetőinek támogatását hálásan azzal kívánjuk viszonzni, hogy emelkedő kiadásaink dacára

20%-ot

adunk hatóságilag megállapított szobaárainkból.

10%-ot

olcsó éttermi árainkból (P 150-es menüt kivéve).

Semmi

kocsiköltsége nincsen, mert szemben vagyunk a Keleti pályaudvarral.

Park-Nagyszálloda

BUDAPEST,
VIII., Baross tér 10. 90

„Victoria“ „Victoria“
 Rádió szakmába vágó bármilyen javítást legjutányosabb áron és legrövidebb időn belül eszközölünk. Csekély összeg ellenében vizsgálunk és kezelünk bármilyen gyártmányú készülékeket. Elfogadjuk akkumulátor töltéseket.
 Produccije Za Razvoj Trgovine i Industrije, V. Bečkerek, Obala Princeze Jelene 10., szemben a hajóállomással (sarkon).
 Egy 1607

fakályha eladó.
 Verešmartijeva u. 25.
 (sarak.)

„KULCS — három kérdőjeles“ védjegyjű
elszakíthatatlan SZOKLIK
 és az összes divatharisnyák és szoklik nagy választékban kaphatók
Molnár Mihálynál,
 volt Eisenstädter-helyiség. 1765

Villanycsillárok
 nagy választékban,
 olcsó árban kaphatók 1686
Beno József üvegkereskedőnél
 Veliki Bečkerek (a nagyhid mellett).

Női- és uridivatcikkek.
 Ernyők, sportszvetterek, puloverek. Linoleum, kézimunkák a legnagyobb választékban. 1734
 Elismerten olcsó árak! Szolid kiszolgálás!
Rövidáru Rt. Az arany kalapácshoz, Népbank-ház.

A szerb földmives szövetkezetek bánati szövetsége Vel. Bečkerekben
 elad 65 darab 1771
8 hetes angol malacot.
 A malacok megtekinthetők a banatskialeksandrovói vasutállomás melletti gazdaságban. Árak a megyeháza épületében lévő irodában tudható meg.

Jutányosan eladó
 egy háromkerekű,
 jókarban lévő
magánhajtókocsi.
 1486 Bővebbet Obilićeva u. 1.

Kevesli üzleti forgalmát
 ?

- 1szerű a segítség;
- 2sértelenül nyer,
- 3szorosra emeli a forgalmat,
- 4szeres vevőkörre lesz, ha
- 5letes hirdetésekkel
- 6hatós reklámot csinál
- 7ról-hétre a „Torontál“-ban.

PLEITZ FER. PÁL

KÖNYVNYOMDA

VELIKIBECSKEREK, OBILITYEVA (ZÁPOLYA) U. 5. SZ.

Nyomtatványok a legmodernebb kivitelben - Lapkiadás - Nyomtatványraktár - Vonalozó-intézet
 Tömöntöde - Könyvkötészet
 Ruggyantabélyegzőgyártás

Telefonszám
21

Alapított
1846